

НАПРЯМИ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Шило Д.С., здобувач вищої освіти*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Починаючи з 24 лютого 2022 року, Україну накрила війна, організована росією, яка має серйозні наслідки, такі як великі людські втрати, пошкодження інфраструктури та економіки, в тому числі туристичної сфери. Замість того, щоб розвивати внутрішній туризм, відбувалась масова міграція населення в межах країни, а виїзд за кордон громадян України не був пов'язаний з туризмом. Однак звільнення українських територій від російських військ дає надію на повернення до нормального життя в майбутньому.

Війна сильно пошкодила туристичну галузь, спричинила турбулентності на фінансових, енергетичних і продовольчих ринках та інфляцію в усьому світі. Туризм в центральній, східній та південній частині України повністю припинився. У таких умовах особливо актуальним є питання відновлення туристичної галузі, зокрема в повоєнний період [3].

При відновленні туристичного сектору України, важливо взяти до уваги досвід інших країн, які успішно пройшли через кризу і відновили свою туристичну галузь.

У сучасних умовах туризм в Україні має велике значення як об'єкт та суб'єкт політичних процесів, економічного зростання та соціальної стабільності, що визначає рівень розвитку країни. Таким чином, туризм може прямо впливати на політичні методи та механізми розвитку, а також на вирішення різних соціально-економічних і політичних завдань країни в умовах воєнного стану [4].

Під час відновлення туристичної галузі в Україні після війни корисно вивчити досвід інших країн, які також пережили кризові ситуації, де їхня економіка, включаючи галузь туризму, була пошкоджена внаслідок війни. Ці країни успішно відновилися, зокрема у галузі туризму, тому можна використати їхній досвід для успішного відновлення туризму в Україні.

* Науковий керівник – кандидат економічних наук, професор С.О. Зайка

Хорватія – приклад успішного відновлення туризму після війни. Під час громадянської війни у 1990-х роках туризм у країні майже повністю зупинився. Проте, після того, як запустили широку рекламну кампанію Хорватії та її раніше маловідомих туристичних перлин, таких як більше тисячі островів, з яких 66 населені, ці географічні особливості стали привабливими для туристів. Крім того, хорватські пляжі почали отримувати нагороду «Блакитний прапор» за їхню чистоту та екологічність, що стало додатковим стимулом для туристів відвідувати країну. Це привело до значного розквіту туризму в країні, що став важливим для її економіки. Щороку близько 10 мільйонів туристів приносять значний дохід та створюють близько 15 % ВВП Хорватії [2].

Перспективні напрямки відновлення сфери туризму в Україні після війни включають:

- розвиток ділового, освітнього, спортивного, медичного, зеленого та воєнного туризму;
- розробку та реалізацію програм підтримки суб'єктів туристичної діяльності, як державних, так і міжнародних;
- забезпечення тісної співпраці між країнами з метою взаємопідтримки туристичної діяльності;
- підвищення інтересу іноземних туристів до пам'ятних маршрутів та повоєнних символічних місць;
- пошук нових методів та способів реалізації туристичних послуг [1, 3].

Для успішного розвитку туристичної галузі в Україні, необхідно забезпечити безпеку туристів під час їх подорожі. Згідно з даними Державної служби з надзвичайних ситуацій станом на січень 2023 року, майже одна третина території країни потенційно небезпечна через наявність вибухонебезпечних предметів. Хоча значна частина забрудненої території вже була очищена, а саме понад 78 тисяч гектарів, проте ще багато роботи щодо очищення інших ділянок залишається невиконаною. Тому дуже важливо звернути на це увагу та прикласти всі можливі зусилля для забезпечення безпеки туристів під час їх подорожей.

За думкою експертів, на повне розмінування території України від мін та розтяжок, з урахуванням лише найоптимістичніших прогнозів, необхідно 5-7 років. Це, однак, не враховує очищення лісів та великих полів, що також потребують значних зусиль [5].

Для успішного відновлення туризму в Україні важливо активно використовувати підтримку національних та міжнародних організацій, розробляючи та втілюючи різноманітні програми та проєкти. Це

можна здійснювати шляхом вивчення досвіду інших країн, які також стикалися з аналогічними проблемами відновлення туризму після воєнних конфліктів. Використання такого досвіду дозволить розробити ефективний план відновлення туристичної галузі в Україні та забезпечити його успішне втілення.

Бібліографічний список:

1. Грідін О.В., Заїка С.О. Інноваційний розвиток туристичної сфери України: стан, проблеми, перспективи. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (2 листопада 2022 р.). Державний біотехнологічний ун-т. Електронні текстові дані. Харків, 2022. С. 260-261.

2. Дворська І.В. Туристична галузь після війни: чи можлива реанімація та антикризове управління?. URL: <https://blog.liga.net/user/idvorskaya/article/44952>

3. Моца А., Шевчук С., Середа Н. (2022) «Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні», *Економіка та суспільство*, (41). DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-31

4. Плотнікова М.Ф., Якобчук В.П., Ходаківський Є.І., Войтенко А.Б., Колеснікова М.С., Державна політика реалізації туристичного потенціалу України, Інвестиції: практика та досвід. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2022/18.pdf

5. Страшні наслідки війни з РФ: названо площу України, забруднену смертоносними предметами. URL: <https://www.unian.ua/war/zaminuvannya-v-ukrajini-nazvano-ploshchu-ukrajini-zabrudnenu-smertonosnimi-predmetami-12119418.html>